

Zicht op evenwicht

Onverklaarbare duizelingen, aanvallen van misselijkheid en niet meer op je benen kunnen staan. Allemaal klachten die te maken kunnen hebben met een defect aan één van je evenwichtsorganen. Eén op de vijf mensen krijgt hiermee te maken.

Duizeligheid

Mensen met een evenwichts-aandoening gebruiken meestal het woord ‘duizeligheid’ om hun klachten te beschrijven. Hoormij·NVVS besteedt aandacht aan aandoeningen van het evenwichtsorgaan in het binnenoor en/of de bijbehorende zenuw- en hersengebieden. Is er sprake van evenwichtsproblemen of duizeligheid door hersenletsel (zoals na een beroerte, hersenbloeding, val of ongeluk) dan verwijzen we naar Hersenz.

Meestal wordt duizeligheid nog verder onderscheiden in:

- een gevoel dat de wereld in het rondte draait of dat iemand zelf draait
- een onzeker, wiebelige sensatie bij beweging
- een licht gevoel in het hoofd

Sommige mensen hebben een combinatie van draaiduizeligheid en balansstoornissen.

Vergaarbak

De laatste tien jaar heeft de medische wereld meer aandacht voor evenwichts-aandoeningen. Er is ook internationale erkenning voor nieuwe diagnoses. De diagnose ‘Ménière’ was lange tijd een vergaarbak voor onverklaarde klachten van draaiduizeligheidsaanvallen, slechthorendheid en oorsuizen. Het aantal ‘echte’ Ménière patiënten neemt dus af en tegelijk is er een groep mensen met vergelijkbare klachten en andere gediagnosticeerde evenwichts-aandoeningen, voor wie veelal overeenkomstige leefregels en adviezen gelden.

Complex orgaan

Het evenwichtsorgaan is een zeer complex orgaan en ligt in het rotsbeen achter beide binnenoren. Het zintuigencomplex verzamelt informatie over beweging en balans. De signalen van het evenwichtsorgaan, de ogen en het diepe gevoel in spieren en pezen, worden verwerkt in de hersenstam en de kleine hersenen. Van daaruit gaan prikkels naar de spieren van het lichaam, zodat je je houding en evenwicht kunt aanpassen en bewaren. Er gaan ook signalen met informatie naar de grote hersenen waar het bewustzijn zich bevindt. Als daar verkeerde of nog niet bekende signalen binnen komen, is sprake van een evenwichtsstoornis.

Diagnoses

De ziektebeelden die gepaard gaan met vertigo en/of bewegingsonzekerheid lichten we hieronder toe:

Plotselinge duizeligheid

Acute Vestibulaire Syndromen

Hierbij is sprake van continue draaiduizeligheid en onbalans, die dagen of weken kunnen aanhouden. De klachten ontstaan plotseling. Meestal is sprake van een éénmalige oorzaak, zoals een infectie, een ongeval of een bloeding. Het herstel kan met ups en downs verlopen. De belangrijkste oorzaken:

- Hersenletsel
- Neuritis Vestibularis en acute Labyrinthitis
- Traumatische Vestibulopathie (beschadiging van de evenwichtsorganen door een ongeval)
- Ziekten waarbij het evenwichtsgaan betrokken is

Terugkerende duizeligheid

Episodische vertigo

Voorbijgaande draaiduizeligheid of instabiliteit die seconden tot uren kan duren, in uitzonderlijke gevallen zelfs dagen. De klachten komen met tussenpozen terug. De meest voorkomende aandoeningen zijn:

- BPPD (benigne positieafhankelijke draaiduizeligheid)
- Superior Canal Dehiscence Syndroom
- Mal de Débarquement syndroom (MdDS)
- Auto-immuun binnennooraandoening
- Hypoglycaemie
- Perilymphatische fistel
- Recurrent vestibulopathie
- Vestibulaire migraine
- Ziekte van Ménière
- ‘Tumarkin’ aanvallen (Drop Attacks)
- Vestibulaire paroxysmieën
- TIA

Uitval evenwichtsfunctie

Chronisch Vestibulair syndroom

Hierbij duren de klachten maanden of jaren en gaan soms nooit over. Mensen hebben chronische balansstoornissen, al dan niet in combinatie met episodische draaiduizeligheid. Denk aan:

- Vestibulopathie
- Brughoehtumor
- PPPD
- Uitval evenwichtsorganen

Oorzaak onbekend?

De Commissie Duizeligheid en Evenwicht van Hoormij·NVVS adviseert mensen met evenwichtsproblemen bij wie de diagnose niet duidelijk is, om zich te laten verwijzen naar centra waar meer dan gemiddeld kennis is over evenwicht:

- Kenniscentrum Duizeligheid
- MUMC+ of een ander academisch centrum
- Ziekenhuis waar, tijdens een duizeligheidssprekkuur, de samenwerkende KNO-arts en neuroloog een diagnose stellen.

Een goede diagnose bij evenwichtsproblematiek is noodzakelijk. Pas dan kan gezocht worden naar gerichte behandelingen. Helaas is er niet voor alle aandoeningen een effectieve behandeling. Alle patiënten met evenwichtsproblemen zijn ook genooddaakt aanpassingen in hun dagelijks leven te maken, voor sommigen klein en voor anderen ingrijpend.

Lotgenotencontact

Voor lotgenotencontact verwijzen wij naar drie onafhankelijke (in sommige gevallen besloten) Facebookgroepen: Leven met Ménière, Evenwichtsstoornis en Eerlijk over Evenwicht. In 2020 is een Facebookgroep gestart van mensen met het Mal de Débarquement Syndroom.

Meer (medische) informatie en contact

Op www.stichtinghoormij.nl vind je uitgebreide informatie over diverse evenwichts-aandoeningen. Voor vragen, meer (medische) informatie en contact kun je een bericht sturen naar evenwicht@stichtinghoormij.nl

Boek

Het boek Dizzy Me (Stadsbader, Wuyts ISBN: 9789057184017) geeft een uitgebreid overzicht van en inzicht in evenwichts-aandoeningen.